

Przedmiotowy system oceniania uczniów z języka polskiego
w Liceum Ogólnokształcącym im. Wojska Polskiego w Nowym Dworze Mazowieckim

1. Dokumenty określające przedmiotowy system oceniania:

- a) Przedmiotowy system oceniania jest integralną częścią Statutu Liceum Ogólnokształcącego im. Wojska Polskiego w Nowym Dworze Mazowieckim.

2. Cele oceniania osiągnięć uczniów na lekcjach języka polskiego.

Celem oceniania jest gromadzenie informacji na temat postępów ucznia w zakresie:

- Znajomości dziedzictwa literackiego i kulturowego.
- Rozumienia tradycji narodowej i europejskiej i rozpoznawania jej obecności we współczesnej literaturze.
- Interpretacji dzieł literackich w różnych kontekstach.
- Rozpoznawania i hierarchizowania wartości w omawianych dziełach literackich.
- Orientacji w zjawiskach autentycznych we współczesnej kulturze i ich wartościach.

3. Wymagania edukacyjne z języka polskiego:

Ucznia obowiązuje:

- opanowanie wiadomości i umiejętności wskazanych w wymaganiach edukacyjnych z języka polskiego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym;
- znajomość zagadnień historycznoliterackich lub problemów związanych z omawianymi tekstami literackimi; mogą być opracowane przez uczniów na różnym poziomie odpowiadającym określonej ocenie ;
- znajomość pojęć z zakresu teorii literatury, filozofii, sztuki, pomocnych przy interpretacji tekstów literackich wskazanych w opisie wymagań.
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego - uczeń powinien systematycznie prowadzić zeszyt (zeszyt w linie), sporządzać notatki z lekcji. Uczeń może być odpytany z tematu, którego brakuje w jego notatkach.

W stosunku do ucznia z orzeczeniem o dysleksji czy dysgrafii obniża się wymagania w następujący sposób:

- przy ocenie prac pisemnych w/w ucznia nauczyciel bierze pod uwagę przede wszystkim wartość merytoryczną wypowiedzi oraz jej formę językową;
- przy ocenie prac pisemnych w/w uczniów nie bierze się pod uwagę czytelności i estetyki pisma;
- nauczyciele dostosowują formę pracy i oceniania ucznia do zaleceń Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej wskazanych w opiniach uczniów ze specyficznymi problemami w uczeniu się;

4. Narzędzia oceniania i gromadzenia informacji .

a) ocenianie bieżące składa się z:

- monitorowania rozwoju ucznia na kolejnych etapach edukacyjnych (bloki tematyczne);
- wypunktowywania na bieżąco mocnych i zwracanie uwagi na słabsze strony ucznia;
- planowania, określania i bezpośredniego formułowania kolejnych etapów w procesie uczenia się;
- obserwacji pracy ucznia na lekcjach oraz wykonywania przez niego wyznaczonych zadań;
- oceniania sprawności i umiejętności interpretowania tekstów ze zrozumieniem;
- oceniania umiejętności współpracy w zespole (praca grupowa) ;ocenę może otrzymać osoba referująca efekty działań grupy, wybrana przez jej członków lub wskazana przez nauczyciela;
- oceniania umiejętności formułowania wniosków, sądów, refleksji, wypowiedziania się;
- analizy sprawności notowania i formułowania wniosków na piśmie;
- oceniania postępów w nabieraniu sprawności (więc także poprawności) językowej;

b) ocenianie sumujące składa się z:

- monitorowania całego systemu szkolnego i miejsca w nim grupy uczniowskiej;
- oceny efektywności całego procesu nauczania;
- konfrontacji osiągnięć uczniów ze standardami programowymi;
- krytycznej „samoewaluacji” (ewaluacji pracy nauczyciela);

5. Rodzaje aktywności ucznia podlegające ocenianiu:

- wypowiedzi ustne;
- udział w dyskusji (waga argumentów, etyka i kultura wypowiedzi, dokumentowanie tez);
- praca ucznia na lekcji;
- prace pisemne sprawdzające w różnej formie (testy, kartkówki, sprawdziany osiągnięć, dłuższe wypowiedzi pisemne);
- prezentacje w klasie (referaty, recytacje, debaty, efekty własnych działań twórczych, prezentacje multimedialne)
- praca w grupie;
- wykonywanie zadań domowych;
- wykonywanie dodatkowych zadań samodzielnie przez ucznia (udział w konkursach, olimpiadach przedmiotowych);
- kreatywność ucznia (sięganie po nowatorskie, nieszablonowe formy ekspresji);

6. Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów:

a) prace klasowe – zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej, co najmniej 3 w półroczu spośród niżej wymienionych:

- wypracowanie będące dłuższym samodzielnym wypowiedzeniem o różnym charakterze: rozprawka, esej, analiza i interpretacja utworu lirycznego;
- sprawdzian wiadomości dotyczący problematyki omawianych tekstów literackich;
- kartkówka (zakres materiału z trzech ostatnich lekcji)
- sprawdzian wiedzy o epoce (zapowiadany co najmniej tydzień wcześniej);
- test sprawdzający znajomość lektury;
- test sprawdzający umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów literackich i nieliterackich;
- sprawdzian wiedzy o języku;
- b) pisemne prace domowe;
- c) wypowiedzi ustne na zadany temat dotyczące analizowanych tekstów literackich, zjawisk kulturowych;
- d) inne sposoby:
 - prace stylistyczne i notatki;
 - referaty, głos w dyskusji;
- e) błędy ortograficzne, komunikatywność i estetyka wypowiedzi - w pracach klasowych popełniane błędy są oceniane wg wymagań CKE,

7.Kryteria oceniania osiągnięć uczniów:

a) Wypowiedzi ustne, prace domowe i praca na lekcji.

- uczeń otrzymuje **ocenę niedostateczną**, gdy:
 - streszcza zamiast problematyzować zagadnienie;
 - mimo pomocy nauczyciela nie udziela odpowiedzi na pytania;
 - popełnia liczne błędy językowe i stylistyczne zakłócające komunikatywność wypowiedzi.
- uczeń otrzymuje **ocenę dopuszczającą**, gdy spłyca wypowiedzi, odtwarza treści, posługuje się ubogim słownictwem, z pomocą nauczyciela porządkuje wypowiedzi. Zna lektury i ich problematykę.
- uczeń otrzymuje **ocenę dostateczną**, gdy orientuje się w omawianym materiale, omówi temat w sposób odtwórczy, wyciąga podstawowe wnioski, przywołuje podstawowe konteksty, posługuje się schematycznym, ale humanistycznym stylem oraz wystarczającym słownictwem, podejmuje próbę porządkowania wypowiedzi, odpowiada na pytania, podejmuje próbę uczestnictwa w rozmowie;
- uczeń otrzymuje **ocenę dobrą** gdy: zna i rozumie omawiany temat, podejmuje próbę analizowania, interpretowania, wnioskowania, uogólnienia, rozpoznaje wartości etyczne i estetyczne, przywołuje właściwe konteksty, formułuje właściwe stanowisko, przestrzega zasad poprawnego mówienia, posługuje się odpowiednim słownictwem, wypowiedź jest uporządkowana i spójna, panuje nad czasem, formułuje poprawne merytorycznie odpowiedzi, szczegółowo odpowiada na pytania, uczestniczy w rozmowie.
- uczeń otrzymuje **ocenę bardzo dobrą** gdy: zna i rozumie omawiany materiał, poprawnie interpretuje materiał, stosuje właściwą argumentację, wyciąga trafne

wnioski, uogólnia, systematycznie wykorzystuje materiał pomocniczy, przestrzega zasad poprawnego mówienia, posługuje się bogatym słownictwem, terminologią i pojęciami, buduje wypowiedzi logiczne z przemyślanymi argumentami, jasno wyłożonymi wnioskami, formułuje poprawne merytorycznie odpowiedzi, broni własnego stanowiska, swobodnie i kulturalnie uczestniczy w rozmowie;

- uczeń otrzymuje **ocenę celującą**, gdy wykazuje rozległą znajomość omawianego tematu, rozumie wszystkie kwestie z nim związane, właściwie selekcjonuje i wnikliwie interpretuje materiał, przywołuje bogate i właściwe konteksty, stosuje hierarchizację argumentów, wyciąga właściwe wnioski, własne opinie i sądy uogólnia, systematyzuje, swobodnie, posługuje się bogatym i pięknym słownictwem, wyraźnie funkcjonalizuje wypowiedzi (polemizuje, perswaduje, broni), stosuje odpowiednią terminologię i pojęcia, buduje wypowiedzi z własnym, wyraźnie zamierzonym i zorganizowanym zwartym planem, swobodnie udziela odpowiedzi, broni swojego stanowiska lub polemizuje, żywo uczestniczy w rozmowie);
- przy ocenianiu wypowiedzi ustnej bierze się pod uwagę kryteria obowiązujące na ustnym egzaminie maturalnym (kompozycja wypowiedzi, styl, poprawność gramatyczna i leksykalna oraz poprawność wymowy i prozodia).

b) Prace pisemne – kryterium oceny (analiza i interpretacja tekstu).

- Błędy ortograficzne, komunikatywność i estetyka wypowiedzi: - w pracach klasowych popełniane błędy są oceniane wg wymagań CKE, - wypowiedzi pisemne nieczytelne będą oceniane na ocenę niedostateczną,
- **uczeń otrzymuje** ocenę niedostateczną, gdy praca w minimalnym stopniu łączy się z tematem, w pracy nie ma elementów analizy, brak jest elementów kompozycyjnych (wstępu i zakończenia), praca ma liczne i różnorodne błędy językowe i stylistyczne, jest napisana nieczytelnie i nieestetycznie, brak elementów graficznych (akapity, marginesy)
- uczeń otrzymuje **ocenę dopuszczającą**, gdy rozumie tylko część tematu, po części wiąże prace z tematem podejmuje próbę analizowania, wnioskowania i uogólniania, dostrzega podstawowe środki wyrazu, określa ich funkcje i podstawową ideę dzieła, praca nie jest jednorodna pod względem formy (przemieszczenie elementów streszczenia, rozprawki, eseju, charakterystyki), próbuje jednak uporządkować treści, słownictwo niebogate, ale poprawna terminologia teoretycznoliteracka, zaznacza się dbałość o estetykę pisma praca jest rozplanowana graficznie (marginesy, akapity)- główne części kompozycyjne. Zna treść lektur i tekstów omawianych na zajęciach.
- uczeń otrzymuje **ocenę dostateczną**, gdy rozumie temat, podejmuje próbę analizowania jako podstawę interpretacji, określa funkcje środków językowych i stylistycznych, dostrzega intencje nadawcy, formułuje konteksty interpretacyjne, odczytuje ideę tekstu, właściwie uogólnia, tekst jest uporządkowany, spójny, praca napisana niewyszukanym, ale poprawnym stylem, właściwą terminologią, teoretycznoliteracką, w pracy widoczna dbałość o estetykę pisma, jest rozplanowana graficznie (marginesy, poprawnie zaznaczone akapity).

- uczeń otrzymuje **ocenę dobrą**, gdy rozumie temat w całości i realizuje go, analizuje i interpretuje, poprawnie odczytuje sensory słów oraz funkcje środków artystycznego wyrazu, wskazuje konteksty interpretacyjne (historyczne, filozoficzne, literackie, biograficzne), bada strukturę tekstu, dostrzega zasadę kompozycyjną, właściwie interpretuje i uogólnia, dostrzega i hierarchizuje etyczne i artystyczne wartości, tekst jest uporządkowany, logicznie spójny, zachowuje proporcje między częściami pracy, styl jest konsekwentny, dostosowany do formy, zauważa się staranność w doborze słów i zwrotów, brak powtórzeń, swobodnie posługuje się właściwą terminologią teoretycznoliteracką, praca napisana jest starannym pismem, rozplanowana graficznie.
- Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą** , gdy: rozumie temat w całości. Podejmuje próbę metodologicznego opracowania, świadomie selekcjonuje tekst, w miarę oryginalnie odczytuje sensory i funkcje środków artystycznego wyrazu, poszukuje kontekstów w filozofii, sztuce, nauce, dostrzega i wykazuje wielostronność znaczeniową tekstu, synkretyczność gatunkową dzieła, odczytuje ideę utworu, wyraża swój stosunek do niej , wskazuje uniwersalne, indywidualne lub charakterystyczne wartości etyczne i estetyczne, praca jest wyraźnie podporządkowana tematowi, zachowuje proporcje między kolejnymi częściami kompozycyjnymi , bez zarzutu pod względem językowym , spójna kompozycja, wyraźna dbałość o dobór słów i zwrotów, swobodnie posługuje się terminologią teoretycznoliteracką , filozoficzną, napisana starannym pismem, rozplanowana graficznie.
- Uczeń otrzymuje **ocenę celującą** gdy: realizuje temat w sposób pogłębiony i oryginalny, analizie towarzyszy duża erudycja , z łatwością odnajduje różne środki artystycznego wyrazu, doskonale rozumie ich sens, postrzega dzieło jako kompozycję sztuki, literatury i filozofii, odczytuje kody kulturowe, rozpoznaje znaki tradycji (np. biblijne) wywodzi trafne i pogłębione wnioski, wspaniale odczytuje idee dzieła , wartości etyczne i estetyczne, zaznacza osobiste przeżycia odbiorcze, dostrzega funkcjonowanie dzieła w kulturze, praca zawiera wyraźny zamysł kompozycyjny (rozdziały, powracający motyw, kompozycja kłamrowa, formę podporządkowaną własnemu pomysłowi autorskiemu (np. wyraźna dyskursywność rozprawki), praca bez zarzutu pod względem językowym, ale charakteryzuje się trudnymi strukturami składniowymi, słownictwo jest bogate, zawsze trafnie dobrane, stosowany styl jest świadomie i wyraźnie odniesiony do formy literackiej, praca jest napisana starannym pismem, rozplanowana graficznie .

c) Ocenianie testów (zamkniętych i otwartych)

- Przyznaje się zero za odpowiedź błędną.
- Przy każdym poleceniu podaje się liczbę możliwych do uzyskania punktów;

d) Ocenianie notatek

- Samodzielność
- Hierarchizowanie treści
- Wnikliwość opracowania zagadnień
- Indywidualność (uwagi, skojarzenia, wątpliwości)
- Umiejętne korzystanie z opracowań, , słowników
- Przejrzystość zapisu (językowa, logiczna , graficzna);

8. Zasady oceniania uczniów:

- Ocena klasyfikacyjna (śródroczna i końcoworoczna) nie jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych w ciągu półrocza (roku)
- Podstawą do klasyfikacji śródrocznej i końcoworocznej jest uzyskanie ocen cząstkowych z różnych rodzajów aktywności.
- Ocenę półroczną ustala się na podstawie ocen cząstkowych zdobytych w pierwszym półroczu.
- Ocenę końcoworoczną ustala się na podstawie wszystkich ocen cząstkowych z całego roku.
- Uczeń, który z pisemnej pracy klasowej otrzymał ocenę niekorzystną dla niego, ma prawo ją poprawić. Ocenę tę można, na prośbę ucznia, poprawiać tylko raz, w terminie 2 tygodni od daty oddania sprawdzonej i ocenionej pracy przez nauczyciela. Jeżeli z poprawy uczeń otrzyma ocenę niedostateczną, nie jest ona wpisywana do dziennika. Ocenę z poprawy wstawia się do dziennika obok oceny poprawionej.
- Uczeń ma prawo poprawić każdą ocenę, która jest dla niego niekorzystna.
- Prace uczniów są przez nauczyciela oceniane oraz opatrzone komentarzem. Prace są udostępniane uczniom i rodzicom (rodzic może zapoznać się z pracami uczniów podczas spotkań z nauczycielem, uczeń może zrobić zdjęcie swojej pracy i przekazać je rodzicowi).
- Uczeń nieobecny (usprawiedliwiony) na pracy klasowej pisze ją w terminie ustalonym przez nauczyciela.
- Za brak pracy domowej uczeń nie może otrzymać oceny niedostatecznej, ale może być odpytany na lekcji z zakresu materiału wchodzącego w skład pracy domowej, albo poproszony o jej napisanie (w przypadku dłuższej wypowiedzi pisemnej).
- Nieprzygotowanie do lekcji – uczeń ma prawo dwa razy w półroczu zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podawania przyczyn (dotyczy ono między innymi: zadania domowego, nieopanowania bieżącego materiału). Nieprzygotowanie nie dotyczy: obowiązku przeczytania zapowiedzianej wcześniej lektury, zapowiedzianych wcześniej form sprawdzania wiedzy.
- Przy ocenie pracy przyjmuje się następującą skalę:

- W poziomie podstawowym:

- 100%	6 (cel.)
- 95% - 99%	5 (bdb)
- 75% - 94%	4 (db)
- 60% - 74%	3 (dst)
- 50% - 59%	2 (dop.)
- poniżej 50%	1(ndst)

- w poziomie rozszerzonym:

- 100%	6 (cel)
- 95% - 99%	5 (bdb)
- 75% - 94 %	4 (db)

- 60%	- 74%	3 (dst)
- 50%	- 59%	2 (dop.)
- poniżej 50%		1 (ndst)